

## **Programma en inhoud symposium**

### ***Niet Aangeboren Hersenletsel bij Kinderen en Jongeren, 'meer dan je denkt!'***

#### **16:00 uur Opening**

door dagvoorzitter Henk Vos m.m.v. muziekband 'Flashback.

#### **16:15 uur interactieve inleiding in het onderwerp**

#### **16:25 uur, 'Het blij brein'.**

Spreker: drs. Bernard Maarsingh, fervent voorstander van het idee dat emoties besmettelijk zijn, zelfs succes is besmettelijk en anders luiheid wel. Als je elkaar dan toch aansteekt, maak er dan gebruik van! Zijn bedrijf, Maarsingh & van Steijn, wil dan ook een virushaard zijn, een besmettelijke plek voor positieve emoties. Hij is Klinisch psycholoog, mede-eigenaar van Maarsingh en Van Steijn en Hoofddocent Management en Innovatie aan de RUG-PPO.

#### **16:45 uur 'NAH in de acute fase'**

Spreker: mw. drs. Annemarie Fock, Kinderneuroloog UMCG

De eerste opvang bij NAH na het ongeluk op de IC. Wat gebeurt er allemaal met het kind/de jongere? Een beschrijving van de eerste weken in het ziekenhuis, toegelicht met voorbeelden van jongeren/kinderen.

En informatie over het onderzoek follow-up kinderen met neurotrauma.

#### **17:05 uur, 'NAH en wat daarna?'**

Sprekers mw. drs. Karin Huizing kinderrevalidatiearts Revalidatie Friesland en mw. drs. Martine Sinnema, GZ psycholoog Revalidatie Friesland

Wat gebeurt er met je wanneer je een Niet Aangeboren Hersenletsel opgelopen hebt? Een presentatie van de betekenis, wat er gebeurt en ook ervaringsverhalen.

**17:45 uur, pauze** met de mogelijkheid om onder het genot van een warm en koud buffet contacten te intensiveren met collega's in de provincie.

#### **18:45 uur workshopronde 1**

#### **19:45 uur workshopronde 2**

##### **1. Wat wil je dan zeggen?**

Docenten:

mw. Ellen Biemond, ergotherapeut Revalidatie Friesland

mw. Jantine Witteveen, ergotherapeut Revalidatie Friesland

We zijn allemaal mensen die samen werken, samen wonen, samen spelen met familie vrienden of onbekenden. Dit vraagt dat we dagelijks, verbaal en non-verbaal, sociaal contact hebben met anderen. Hoe beter je sociale interactie is des te beter kan je participeren in de maatschappij.

Voor personen met NAH is dit moeilijk om bijv. tijdig te reageren of het verbale aan te laten sluiten bij het non-verbale. Hoe kun je een persoon met NAH helpen om zich niet alleen te voelen in contact met andere mensen?

## **2. Je bent toch niet op je achterhoofd gevallen...?**

Docenten:

mw. drs. Heleen Stelwagen, GZ psycholoog Revalidatie Friesland en

mw. drs. Hester Herweijer, kinderrevalidatiearts Revalidatie Friesland

Veel gevolgen van licht traumatisch hersenletsel zijn onzichtbaar en worden daardoor vaak te laat of zelfs helemaal nooit herkend. In deze workshop willen we met elkaar kijken welke signalen belangrijk zijn wanneer je werkt met kinderen en jongeren. Wanneer is het zaak om aan NAH te denken? We zullen aan de hand van materialen, concrete voorbeelden/ casussen, en een signaleringslijst proberen de signalen helder te krijgen en met elkaar in gesprek te gaan hoe de signalering van NAH beter kan.

## **3. “Ben je wel goed bij je hoofd?”**

Docent: Rixt Ytsma - Consulente Steunpunt SO-Fryslân

Hoe herken je hersenletsel wanneer dit (nog) niet gediagnosticeerd is?

Welke begeleiding en aanpassingen zijn nodig?

En hoe gaat het op school, na een revalidatieperiode, wanneer er al wel een diagnose is?

Consulenten van Steunpunt SO Fryslân vertellen in deze workshop over het signaleren in de klas en de samenwerking met Revalidatie Friesland die de voortgang richting onderwijs en thuissituatie bevorderen.

## **4. In balans**

Docenten: mw. drs. Myrthe Schwartz en mw. Ilse Oosterom, fysiotherapeuten Revalidatie Friesland

In deze workshop geven we een theoretisch kader vanuit de wetenschappelijk onderzoek voor balansproblemen en passen dit praktisch toe bij kinderen met NAH en (mogelijke) balansproblemen. Hierbij maken we gebruik van beeldmateriaal, en zullen de deelnemers zelf ook ervaren hoe zij reageren in diverse situaties waarbij balans een rol speelt.

## **5. Cerebraal visuele stoornis (CVI)**

Docent: mw. Femke vd Veer, stichting VISIO

- Wat is CVI precies
- Hoe herken ik CVI mijn patiënt/cliënt?
- Wat doet Visio op dit gebied voor de patiënt?

Waar is vanuit de keten behoefte aan en hoe kunnen we de samenwerking optimaliseren.

## **6. Systemisch werken bij jongeren met NAH**

Docenten:

mw. Aletta van Dijke, maatschappelijk werk/systeemtherapeut Revalidatie Friesland,

mw. drs. Martine Sinnema, GZ psycholoog Revalidatie Friesland

Tips en tools om het gezin en bredere netwerk van het kind te betrekken bij de behandeling.

## **7. 'De onomkeerbare breuk in het gezinsleven met een kind met NAH'.**

Docenten:

mw. Jeanette van de Linde, ouder en ervaringsdeskundige

Mw. Metty Deinum, medebehandelaar De Noorderbrug

Mw. Alette Zijlstra, psycholoog De Noorderbrug

Gezinsbehandeling bij gezinnen met een kind met niet aangeboren hersenletsel. Centraal staat het belang van maatwerk en samenwerken in de keten en door het netwerk. Doelen van de gezinsbehandeling zijn de gezinnen zo zelfstandig mogelijk met de verandering om te leren gaan, te voorkomen dat gezinnen uiteen vallen en de gezinnen in staat te stellen zo zelfstandig mogelijk te participeren in de maatschappij.

## **8. De rol van de nieuwe gebiedsteams voor de jongere met NAH'**

Docent:

Medewerker Gebiedsteam Gemeente Opsterland

Een workshop gegeven door Gebiedsteam Opsterland over de rol van de nieuw gevormde gebiedsteams voor het kind en/of de jongere met Niet Aangeboren Hersenletsel. Welke rol hebben zij in de keten en hoe kunnen we gebruik maken van elkaar.

**20:45 uur terugkoppeling en afsluiting**